

Overtuigingen, Uitgangspunten en Uitvoeringskader Duurzaam Beleggen

PGGM Vermogensbeheer B.V

Augustus 2025

Inhoud

Toelichting Overtuigingen, Uitgangspunten en Uitvoeringskader Duurzaam Beleggen	3
Introductie 3D beleggen	5
Overtuigingen en uitgangspunten	6
Uitvoeringsrichtlijn Duurzaamheidsrisicobeheer	9
Uitvoeringsrichtlijn Stewardship	11
Uitvoeringsrichtlijn Stemmen en het indienen van aandeelhoudersvoorstellen	13
Uitvoeringsrichtlijn Engagement	15
Uitvoeringsrichtlijn Juridische procedures	17
Uitvoeringsrichtlijn vormgeving beleggingsuniversum: minimum duurzaamheidsnormen	19
Uitvoeringsrichtlijn Kapitaalallocatie	21
Uitvoeringsrichtlijn Classificatie en allocatie naar SDI	22
Uitvoeringsrichtlijn Beleggingen in lijn met het Parijsakkoord	23
Uitvoeringsrichtlijn Impactbeleggen	24

Toelichting Overtuigingen, Uitgangspunten en Uitvoeringskader Duurzaam Beleggen

Introductie

Als vermogensbeheerder belegt PGGM voornamelijk voor PFZW, het pensioenfonds voor werknemers in de Nederlandse gezondheidszorg. PGGM beheert 100% van de portefeuille van Pensioenfonds Zorg en Welzijn (hierna PFZW). Daarnaast beheert PGGM twee private markt beleggingsfondsen waaraan – naast PFZW – ook andere Nederlandse pensioenfondsen deelnemen. Deze twee beleggingsfondsen betreffen het PGGM Private Real Estate Fund en het PGGM Infrastructure Fund (de 'PGGM fondsen').

Dit document beschrijft de Overtuigingen, Uitgangspunten en het Uitvoeringskader Duurzaam Beleggen van PGGM Vermogensbeheer B.V. (hierna PGGM). Het Uitvoeringskader bestaat uit uitvoeringsrichtlijnen die duidelijk maken hoe wij duurzaamheid in onze beleggingsprocessen integreren, hoe we dit in de praktijk brengen en er verantwoording over afleggen. De uitvoeringsrichtlijnen geven invulling aan de PGGM Overtuigingen en Uitgangspunten op dit gebied.

Uitvoeringskader en uitvoeringsrichtlijnen

Het Uitvoeringskader Duurzaam Beleggen bestaat uit verschillende uitvoeringsrichtlijnen. De uitvoeringsrichtlijnen geven weer op welke manier PGGM binnen door PGGM beheerde fondsen en door PGGM beheerde mandaten voor PFZW invulling geeft aan de activiteiten op het gebied van duurzaam beleggen.

Het Uitvoeringskader Duurzaam Beleggen omvat de volgende uitvoeringsrichtlijnen:

- Uitvoeringsrichtlijn Duurzaamheidsrisicobeheer
- Uitvoeringsrichtlijn Stewardship uiteenvallend in:
 - Uitvoeringsrichtlijn Stemmen en het indienen van aandeelhoudersvoorstellen
 - Uitvoeringsrichtlijn Engagement
 - Uitvoeringsrichtlijn Juridische procedures
- Uitvoeringsrichtlijn vormgeving beleggingsuniversum: Minimum duurzaamheidsnormen
- Uitvoeringsrichtlijn kapitaalallocatie, uiteenvallend in:
 - Uitvoeringsrichtlijn Classificatie en Allocatie naar SDI's
 - Uitvoeringsrichtlijn Beleggingen in lijn met het Parijsakkoord
 - Uitvoeringsrichtlijn Impactbeleggen

Per uitvoeringsrichtlijn wordt in dit document aangegeven of dit van toepassing is op de PGGM fondsen en/of op de voor PFZW beheerde mandaten.

Rapportage en verantwoording

PGGM legt op jaarbasis verantwoording af over de implementatie van de uitvoeringsrichtlijnen uit het Uitvoeringskader Duurzaam Beleggen aan klanten.

Met betrekking tot Stewardship passen we de rapportage conform de Nederlandse wetgeving toe. Zo hebben PGGM en haar klanten een wettelijke verplichting verslag uit te brengen over de naleving van deze principes en best practice bepalingen uit de Nederlandse Corporate Governance Code, in overeenstemming met de zogenoemde 'pas toe of leg uit'-regel. De verklaring over de mate van naleving is opgenomen in het jaarverslag en/of op de website van PGGM.

Actualisatie en aanpassing

De Overtuigingen, Uitgangspunten en Uitvoeringskader en/of de onderliggende uitvoeringsrichtlijnen worden indien ontwikkelingen hiertoe aanleiding geven geactualiseerd, PGGM neemt hiertoe het initiatief en informeert klanten en andere belanghebbenden hierover. Omvangrijke en ingrijpende wijzigingen, die bijvoorbeeld een effect kunnen hebben de prestaties van de fondsen worden ter consultatie door de Directie Fondsen aan de klanten voorgelegd. Voorstellen tot wijzigen vanuit de klanten worden in de participantenvergaderingen voor de betreffende fondsen besproken.

Rollen en verantwoordelijkheden

Bij de vaststelling, implementatie en eventuele aanpassing van de Overtuigingen, Uitgangspunten en Uitvoeringskader en/of de onderliggende uitvoeringsrichtlijnen zijn diverse partijen betrokken. De rollen en verantwoordelijkheden van de betrokkenen zijn als volgt:

Chief Investment Officer – Total Portfolio (CIO-TP)

De CIO-TP neemt besluiten over de uitvoeringsaspecten van duurzaam beleggen en ziet als risico-eigenaar toe op de het beheer van duurzaamheidsrisico's in de beleggingsportefeuilles.

Total Portfolio Management (TPM)

Het TPM-team is verantwoordelijk voor de voor de (door)ontwikkeling van het Uitvoeringskader Duurzaam beleggen bestaand uit de verschillende uitvoeringsrichtlijnen.

Participantenvergadering

Via een participantenvergadering hebben de verschillende klanten die participeren in een het PGGM Infrastructure Fund of het PGGM Private Real Estate Fund de mogelijkheid om met elkaar over fonds- specifieke onderwerpen te spreken en/of te besluiten. Besluitvorming vindt plaats in overeenstemming met de relevante voorwaarden zoals van toepassing op het betreffende PGGM fonds.

Besluitvorming die betrekking heeft op de door PGGM beheerde mandaten van PFZW gebeurt in afstemming tussen PGGM en PFZW.

Introductie 3D-beleggen

Begin 2023 hebben PGGM en PFZW zich toegelegd op een gezamenlijke strategie: 3D beleggen. De verschuiving naar 3D beleggen sluit aan bij onze ambitie voor 2030: het behalen van sterke financiële resultaten en tegelijkertijd langetermijnwaarde creëren voor de deelnemers van onze klanten. De implementatie van deze strategie is een geleidelijk proces.

De behoefte aan een nieuwe visie en strategie werd gedreven door verschillende factoren:

- In het nieuwe pensioenbeleid worden deelnemers nauwer verbonden met de beleggingsportefeuille.
- Transities, zoals de energietransitie, brengen financiële risico's en kansen met zich mee die verweven zijn met het bijdragen aan een betere wereld.
- De vraag naar een transparante en duurzame portefeuille, waarvoor volledige verantwoordelijkheid kan worden genomen, wordt elke dag sterker.
- Rekening houden met de 'real world impact' van de beleggingen die we voor onze klanten doen, wordt een steeds belangrijker onderdeel van onze fiduciare plicht.
- De snelle digitale transformatie in vermogensbeheer vereist aanpassing. Deze transformatie biedt ook tools voor een effectiever beleggingsproces en een efficiëntere organisatie.

In de 3D beleggingsaanpak nemen we iedere beleggingsbeslissing op basis van de balans tussen rendement, risico en duurzaamheid:

- Rendement: het behalen van een netto marktrendement dat gelijk is aan of hoger is dan de markt index.
- Risico: het opnemen van duurzaamheidsrisico's om het absolute risico op de lange termijn te verlagen, mochten deze risico's zich voordoen.
- Duurzaamheid: het duurzaamheidsprofiel versterken en bewuste, meetbare impactbeleggingen doen.

De duurzaamheidsdimensie kijkt de positionering van ondernemingen in de fundamentele transities op het gebied van, onder andere, energie, voeding, materialen en gezondheid.

Als onderdeel van de 3D beleggingsaanpak streven PGGM en PFZW ernaar om elke belegging te verantwoorden op alle drie de dimensies. Dit vereist voortdurende inspanningen om de beschikbaarheid en transparantie van gegevens te verbeteren, met name op het gebied van duurzaamheid. Rekening houdend met de huidige beperkingen in de kwaliteit van gegevens, zal de transitie zich in eerste instantie richten op leren, monitoren en ervaring opdoen op specifieke duurzaamheidsthema's, voordat strenger beleid wordt ingevoerd. De reis naar onze ideale 2030 staat vereist voorzichtigheid, voortdurend leren en adaptief vermogen.

Overtuigingen en uitgangspunten

PGGM wil met de activiteiten op het gebied van duurzaam beleggen bijdragen aan verantwoorde beleggingsresultaten voor klanten.

Deze doelstelling is gestoeld op de volgende overtuigingen:

- **Duurzaam beleggen loont:** PGGM is ervan overtuigd dat de factor duurzaamheid materieel van invloed is op het risico-rendementsprofiel van de beleggingen en dat deze invloed in de toekomst steeds groter wordt. Het integreren van ESG risico's zorgt ervoor dat we risico's en kansen inzichtelijk maken die we anders niet zouden zien. We zijn er van overtuigd dat het integreren van ESG risico's de risico-rendement afweging beter gemaakt kan worden. Dit zorgt voor een portefeuille die houdbaar is op de lange termijn.
- **Focus op de lange termijn:** PGGM is ervan overtuigd dat duurzame ontwikkeling van de wereld noodzakelijk is om ook op de lange termijn goede en stabiele beleggingsresultaten voor onze klanten te kunnen genereren. We houden focus op transitie die belangrijk zijn nu en in de toekomst.
- **De sturende kracht van het geld:** PGGM is ervan overtuigd dat, binnen de kaders van de opdracht om te zorgen voor een goed en bestendig pensioen voor de deelnemers van onze klanten, via de sturende kracht van de beleggingen voor onze klanten een positieve bijdrage aan duurzame ontwikkeling kan en moet worden geleverd.

Uitgangspunten voor de uitvoering

Het is de ambitie van PGGM om een excellente uitvoerder te zijn op het gebied van duurzaam beleggen. Bij de uitvoering van het beleggingsbeleid van klanten moet daarom herkenbaar en aantoonbaar zijn hoe PGGM hieraan invulling geeft. Hiertoe heeft PGGM tien uitgangspunten voor de uitvoering geformuleerd die worden geïmplementeerd via verschillende activiteiten op het gebied van verantwoord beleggen. De uitgangspunten stellen strikte ondergrens aan de beleggingen, geven richting aan het Uitvoeringskader voor duurzaam beleggen en dienen als toetsingskader voor adviezen.

1. Duurzaamheid vormt een integraal onderdeel van de (beleggings)activiteiten van PGGM.

Vanuit onze overtuigingen is het meenemen van duurzaamheidsfactoren in beleggingsbeslissingen verantwoord beleggen niet alleen noodzakelijk, maar ook vanzelfsprekend. Duurzaamheid is een net zo belangrijk onderdeel van beleggingsbeslissingen als risico en rendement. Deze drie dimensies zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. De risico's én kansen die duurzaamheidsfactoren met zich meebrengen worden daarom bewust meegewogen in alle beleggingsprocessen en -activiteiten.

2. PGGM heeft een heldere focus voor de activiteiten op het gebied van duurzaam beleggen.

Vanuit onze visie op duurzame ontwikkeling, op wat er moet veranderen voor een meer duurzame wereld en hoe PGGM daaraan kan bijdragen, maken wij in samenspraak met onze klanten heldere keuzes voor de aandachtsgebieden waarop wij ons richten. Dat betekent dat er ook terreinen zijn waarop PGGM zich niet zal richten. Dit vanuit de overtuiging dat een heldere focus bijdraagt aan het vergroten van de effecten die wij via deze activiteiten kunnen bereiken.

3. PGGM kijkt kritisch naar eigen gedrag en naar het gedrag van partijen in de financiële sector waarmee wordt samengewerkt om te komen tot een meer stabiel en duurzaam financieel stelsel.

Voor het genereren van rendement voor klanten is PGGM in hoge mate afhankelijk van de gezondheid van het financiële stelsel. De huidige korte termijn focus vormt een belangrijk risico voor de stabiliteit van het financiële stelsel. Vanuit deze optiek kijkt PGGM met haar klanten kritisch naar haar eigen gedrag en beleggingsactiviteiten. Ook gebruikt PGGM haar invloed om bij andere partijen in de financiële sector gedrag te stimuleren dat gericht is op de lange termijn. Wanneer een tegenpartij ongewenst gedrag blijft vertonen, kan op termijn afscheid worden genomen.

4. Namens haar klanten stelt PGGM zich op als actief eigenaar.

Het risico en rendement van de beleggingen zijn sterk afhankelijk van goed functionerende markten, ondernemingen en maatschappelijke systemen. Namens klanten zet PGGM daarom haar invloed als actief eigenaar in om bij te dragen aan de kwaliteit, duurzaamheid en continuïteit van ondernemingen en markten. Hierbij wordt gebruik gemaakt van instrumenten zoals de dialoog met ondernemingen en marktpartijen, bijvoorbeeld toezichthouders, het stemmen op aandeelhoudersvergaderingen en het voeren van juridische procedures.

5. PGGM stelt een strikte normatieve ondergrens aan de beleggingen die worden uitgevoerd voor klanten.

Bedrijven waar PGGM in belegt moeten voldoen aan de ondergrens op het gebied van gedrag en product die wij stellen. Wanneer bedrijven niet aan deze ondergrens voldoen, beleggen wij hier niet in namens onze klanten. Daarnaast belegt PGGM niet in staatsobligaties van staten die onderworpen zijn aan sancties door de VN Veiligheidsraad en/of de Europese Unie, wanneer deze zijn gericht op het land zelf of op de zittende regering en een wapenembargo betreffen of betrekking hebben op een situatie van grove en systematische schending van de rechten van de mens of wanneer sprake is van de mogelijke inzet van controversiële wapens.

6. PGGM wil via (een deel van) de beleggingen voor klanten actief bijdragen aan oplossingen voor maatschappelijke vraagstukken.

De lange termijn gerichtheid en de omvang van het bij PGGM belegde vermogen scheppen de mogelijkheid om de sturende kracht van dit vermogen in te zetten ten behoeve van een meer leefbare, duurzame wereld. Hieraan wordt invulling gegeven door via verschillende vermogenscategorieën te beleggen in innovatieve en/of schaalbare oplossingen voor (toekomstige) maatschappelijke vraagstukken die ertoe doen voor onze klanten die de beleggingsportefeuille op materiële wijze kunnen raken.

7. Samenwerking met institutionele beleggers en andere marktpartijen leidt tot synergie en vergroot de impact.

PGGM gelooft dat we meer kunnen bereiken door samen te werken met andere (financiële)marktpartijen. We werken daarom actief samen met andere institutionele beleggers en andere partijen. We spelen een actieve rol in verschillende netwerken zoals Eumedion.

8. PGGM zoekt actief naar robuuste methodes om de financiële en maatschappelijke bijdrage van de keuzes ten aanzien van duurzaam beleggen inzichtelijk te maken.

Het inzichtelijk maken van de financiële implicaties van duurzaam beleggen en het in kaart brengen van de maatschappelijke toegevoegde waarde als gevolg van duurzaam beleggen is continue in beweging. Door nieuwe internationale standaarden, politieke ontwikkelingen en kennis kunnen methodes veranderen. PGGM werkt daarom nauw samen met academici en andere partners om hiervoor robuuste methodes te ontwikkelen.

9. PGGM is transparant over de activiteiten op het gebied van duurzaam beleggen en legt hierover verantwoording af.

Transparantie is van wezenlijk belang. PGGM legt verantwoording af aan klanten, hun deelnemers en andere belanghebbenden over activiteiten, doelstellingen en resultaten op het gebied van verantwoord beleggen.

Uitvoeringsrichtlijn Duurzaamheidsrisicobeheer

Introductie

Deze uitvoeringsrichtlijn beschrijft hoe PGGM invulling geeft aan het identificeren, beoordelen, mitigeren en monitoren van aan beleggingen gerelateerde duurzaamheidsrisico's (risico's op het gebied van milieu, sociale aspecten en goed bestuur).

Definitie

PGGM onderscheidt zes typen duurzaamheidsrisico's:

1. Financieel duurzaamheidsrisico
2. Maatschappelijk duurzaamheidsrisico
3. Reputatie duurzaamheidsrisico
4. Operationeel duurzaamheidsrisico
5. Compliance duurzaamheidsrisico
6. Juridisch duurzaamheidsrisico

Voor financieel duurzaamheidsrisico hanteert PGGM de definitie uit de SFDR-wetgeving: "een ecologische, sociale of governance gebeurtenis of omstandigheid die, indien ze zich voordoet, een werkelijk of potentieel materieel negatief effect op de waarde van belegging kan veroorzaken". Voorbeelden van duurzaamheidsrisico's die de waarde van de beleggingen kunnen beïnvloeden zijn klimaatverandering en biodiversiteitsverlies.

Onder maatschappelijk duurzaamheidsrisico verstaan wij de negatieve impact van beleggingen op mens en maatschappij. Dit wordt in de SFDR-wetgeving 'belangrijkste ongunstige effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren' genoemd. Reputatie duurzaamheidsrisico definieert PGGM als: negatieve publiciteit die kan ontstaan wanneer het beleggingsbeleid niet aansluit bij de voorkeuren en verwachtingen belanghebbenden.

Operationeel duurzaamheidsrisico is het risico dat interne processen of systemen niet voldoende ingericht zijn om te voldoen aan ESG-vereisten. Compliance duurzaamheidsrisico vloeit voort uit het niet voldoen aan de vereisten van (nieuwe) wet- en regelgeving ten aanzien van duurzaamheid. Juridisch duurzaamheidsrisico ontstaat als gevolg van het niet nakomen van duurzaamheidswetgeving of -commitments of het niet voldoen aan maatschappelijke verwachtingen.

De eerste drie typen duurzaamheidsrisico zijn gerelateerd aan de beleggingen terwijl operationeel, compliance en juridisch duurzaamheidsrisico vooral betrekking hebben op de manier waarop PGGM haar dienstverlening uitvoert. Deze uitvoeringsrichtlijn behandelt enkel de eerste drie bovengenoemde duurzaamheidsrisico's omdat deze de portefeuille raken.

Doelstelling

Het doel van duurzaamheidsrisicobeheer is het identificeren en – waar nodig - mitigeren van materiële duurzaamheidsrisico's. Als een bepaald duurzaamheidsrisico te hoog wordt geacht dan kunnen mitigerende maatregelen worden genomen bijvoorbeeld door de exposure naar het risico te verlagen. Vanuit Europese wet- en regelgeving worden in toenemende mate eisen opgelegd aan het screenen op duurzaamheidsrisicofactoren omdat deze ESG-factoren het rendement en de reputatie van onze klanten kunnen beïnvloeden. Ook houdt DNB toezicht op het integreren van duurzaamheidsrisico's door vermogensbeheerders zoals PGGM.

Scope

Deze richtlijn is van toepassing op alle PGGM-fondsen en door PGGM beheerde mandaten van PFZW.

Implementatie

PGGM geeft invulling van het managen van duurzaamheidsrisico op basis van de vier fasen in het risicomanagementproces. Het gaat hier enkel om de ESG risico's die direct gerelateerd zijn aan de beleggingen:

1. Risico-identificatie
2. Risicobeoordeling
3. Risicomitigatie
4. Risicomonitoring

Risico-identificatie

Om te beoordelen welke ESG -risico's relevant zijn voor de waarde van de beleggingen in de portefeuille voert PGGM elke drie jaar een materialiteitsanalyse uit. Daarbij wordt de Materiality Map gebruikt van de Sustainability Accounting Board (SASB). Er wordt niet alleen beoordeeld wat de kans en de impact van een bepaald risico is, maar ook meegewogen wat de blootstelling aan een risico is in de beleggingsportefeuille.

Risicobeoordeling

Voor het beoordelen van financiële duurzaamheidsrisico's op doorlopende basis maakt PGGM ook gebruik van risico-informatie van externe leveranciers. Op basis van deze informatie kan een inschatting worden gemaakt van duurzaamheidsrisico's voor een groot deel van de beleggingen.

Risicomitigatie

De beleggingsteams van PGGM hebben een belangrijke rol bij het beheersen van duurzaamheidsrisico's. Door inzicht te krijgen in de CO2-uitstoot van hun beleggingen kunnen zij bijvoorbeeld klimaattransitierisico's beoordelen in hun portefeuilles. Daarnaast bepalen beleggingsteams regelmatig in welke mate hun beleggingen in lijn zijn met de doelstellingen van het Akkoord van Parijs. Ook maken zij een inschatting van de governance-risico's van de bedrijven waar zij in beleggen.

Door geen beleggingen op te nemen die niet voldoen aan de minimum duurzaamheidsnormen van PGGM beperken wij financiële, reputatie en maatschappelijke duurzaamheidsrisico's.

Bij beleggingen in private markten worden beleggingsvoorstellen vooraf getoetst op duurzaamheidsrisico's in een due diligence proces. Als een belegging een te groot duurzaamheidsrisico heeft dan kan dat een reden zijn om een belegging niet te doen.

Risicomonitoring

Om de geïdentificeerde risicotypes op portefeuilleniveau te monitoren gebruikt PGGM key risk indicators (KRI's) in lijn met aanbevelingen van DNB. Het doel van het gebruik van de KRI's is niet om duurzaamheidsrisico in de portefeuille te minimaliseren, maar om een beter beeld te krijgen van de risico's. Op dit moment zijn er KRI's ontwikkeld voor klimaatrisico's en biodiversiteitsrisico's.

Uitvoeringsrichtlijn Stewardship

Introductie

Deze uitvoeringsrichtlijn beschrijft hoe PGGM invulling geeft aan haar Stewardship activiteiten voor de beleggingen.¹

Definitie

Stewardship omvat engagement, stemmen, het indienen van aandeelhoudersvoorstellen, en het voeren van juridische procedures als aandeelhouder, ook wel shareholder litigation genoemd. PGGM definieert engagement als een constructieve dialoog met ondernemingen in de beleggingsportefeuille of marktpartijen zoals regelgevers, toezichthouders en sectororganisaties, met als doel een vooraf vastgestelde (gedrags-)verandering te realiseren.

Verder is het recht om te stemmen op aandeelhoudersvergaderingen van beursgenoteerde ondernemingen één van de belangrijkste rechten als aandeelhouder. PGGM kan hiermee invloed uitoefenen op de wijze waarop een onderneming wordt bestuurd. Als aandeelhouders heeft PGGM in sommige markten ook het recht om een aandeelhoudersvoorstel in te dienen. Op deze manier kan PGGM onderwerpen onder de aandacht brengen en andere beleggers vragen hier een oordeel over te vellen.

Shareholder litigation wordt door PGGM in dit kader gedefinieerd als het voeren van juridische procedures vanuit de hoedanigheid van aandeelhouder in (beursgenoteerde) ondernemingen waarin PGGM namens haar klanten belegt. In gevallen kan het ook gaan om andere financiële instrumenten zoals obligaties en/of derivaten.

Doelstelling

PGGM zet actief haar invloed als steward in om verbeteringen op het gebied van risico, rendement, en duurzaamheid te realiseren. Op deze manier draagt PGGM bij aan de kwaliteit en continuïteit van ondernemingen en markten.

PGGM beschouwt aandeelhouders als mede-eigenaren van de vennootschappen waarin zij beleggen. Het zijn van eigenaar brengt rechten en verantwoordelijkheden met zich mee. Met de activiteiten op het gebied van stewardship geeft PGGM invulling aan de rechten en verantwoordelijkheden die verbonden zijn aan het aandeelhouderschap bij ondernemingen. Waar relevant en mogelijk passen wij onze stewardship activiteiten ook toe op beleggingscategorieën waarin PGGM geen aandeelhouder is, bijvoorbeeld binnen krediet.

Goede corporate governance stelt ons in staat om bij de ondernemingen waarin wij namens klanten beleggen financiële- en duurzaamheidsprestaties te bevorderen. Goede corporate governance definiëren wij als: een passend en samenhangend stelsel van 'checks and balances' in de verhoudingen tussen het bestuur, de raad van commissarissen en de aandeelhouders met een zekere normstelling voor het gedrag, de uitoefening van bevoegdheden en de verantwoording daarvan. PGGM werkt aan het bevorderen van de corporate governance standaarden in de (opkomende) markten waarin zij belegt. Wij nemen hierbij in het bijzonder verantwoordelijkheid voor onze thuismarkt Nederland.

¹ Het betrokkenheidsbeleid als bedoeld in artikel 5:87c Wet financieel toezicht (Wft).

Scope

Deze richtlijn is van toepassing op alle PGGM-fondsen en door PGGM beheerde mandaten van PFZW.

Implementatie

Invulling geven aan Stewardship is niet vrijblijvend nu in toenemende mate minimumeisen worden gesteld aan institutionele beleggers wereldwijd. Voor PGGM en haar klanten zijn deze minimumeisen vastgelegd in de toepasselijke Nederlandse wet- en regelgeving en in de Nederlandse corporate governance code.

Voor de implementatie van Stewardship sluit PGGM aan bij standaarden en principes van verschillende organisaties, zoals:

- het principe rondom actief eigenaarschap van de Principles for Responsible Investment (PRI)
- de Nederlandse Corporate Governance code
- de Nederlandse Stewardship Code
- de uitgangspunten van de Global Compact van de Verenigde Naties
- de Richtlijnen voor multinationale ondernemingen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO).

PGGM onderschrijft verder internationaal erkende en aanvaarde basisbeginselen voor goede corporate governance. PGGM verwijst daarbij onder andere naar de basisbeginselen voor corporate governance van de OESO (2023) en de 'Statement on Global Corporate Governance Principles: Revised' van het International Corporate Governance Network (ICGN, 2009) en betreft die in haar activiteiten.

Op welke manier PGGM concreet invulling geeft aan actief aandeelhouderschap wordt nader beschreven in de uitvoeringsrichtlijnen op het gebied van:

- Stemmen en het indienen van aandeelhoudersvoorstellen
- Engagement
- Juridische procedures als aandeelhouder

Uitvoeringsrichtlijn Stemmen en het indienen van aandeelhoudersvoorstellen

Introductie

Deze uitvoeringsrichtlijn beschrijft hoe PGGM in het kader van Stewardship invulling geeft aan de activiteit stemmen en het indienen van aandeelhoudersvoorstellen.

Definitie

Het recht om te stemmen op aandeelhoudersvergaderingen van beursgenoteerde ondernemingen is één van de belangrijkste rechten van een aandeelhouder. Het stemmen is een belangrijk instrument om invloed uit te kunnen oefenen op de wijze waarop een onderneming wordt bestuurd.

Naast het recht om te stemmen hebben aandeelhouders in veel landen eveneens het recht om aandeelhoudersvoorstellen in te dienen. Op deze manier kunnen aandeelhouders onderwerpen onder de aandacht brengen en andere beleggers vragen hier een oordeel over te vellen via een stemming op een aandeelhoudersvergadering. Afhankelijk van het bindende karakter van het aandeelhoudersvoorstel kan dit eventueel leiden tot een verplichting richting de onderneming om het voorstel daadwerkelijk uit voeren.

Doelstelling

Het uitoefenen van het stemrecht is, zeker binnen de Nederlandse context, geen vrijblijvendheid meer. Zo bepaalt de Nederlandse Corporate Governance Code dat institutionele beleggers het stembeleid moeten publiceren en over de stemuitvoering verslag uit moeten brengen.

Als vermogensbeheerder treedt PGGM op als vertegenwoordiger van haar klanten. We stemmen op aandeelhoudersvergaderingen op een wijze die aansluit bij hun doelen. Stemmen is een belangrijk instrument om deze doelen te realiseren. We vinden goed geïnformeerd stemmen cruciaal voor Stewardship en zijn overtuigd dat dit, zowel op de korte als de lange termijn, bijdraagt aan het creëren van aandeelhouderswaarde.

Idealiter betekent dit voor PGGM dat wij zullen stemmen op iedere aandeelhoudersvergadering en op alle agendapunten met betrekking tot elke onderneming waarin wij beleggen. Dit betekent dat we de relevante kwesties die bij een bepaalde onderneming spelen moeten begrijpen, zodat wij als actief aandeelhouder kunnen stemmen in lijn met onze overtuigingen en uitgangspunten ten aanzien van duurzaam beleggen.

Daarnaast moet het stemmen (praktisch) uitvoerbaar zijn. Met dit doel voor ogen zijn op maat gesneden stemrichtlijnen (de 'PGGM Investments Global Voting Guidelines') geformuleerd. Deze stemrichtlijnen worden jaarlijks geactualiseerd en gepubliceerd.

Verder kan PGGM aandeelhoudersvoorstellen indienen wanneer engagement niet tot de gewenste uitkomst heeft geleid. Wanneer een aandeelhoudersvoorstel succesvol is kan dit bijdragen aan risico, rendement, en/of duurzaamheid.

Scope

Deze richtlijn is van toepassing op de door PGGM beheerde mandaten van PFZW.

Implementatie

De uitvoering van PGGM geschiedt via:

- het bijwonen van aandeelhoudersvergaderingen (met name in Nederland);
- het verstrekken van stemvolmachten aan andere aandeelhouders die mede namens PGGM het woord voeren (in Nederland en andere landen);
- het stemmen op afstand (het zogenoemde proxy voting);
- het indienen van aandeelhoudersvoorstellen.

Vanwege de Nederlandse oorsprong van PGGM en haar klanten gaat hierbij speciale aandacht uit naar het bezoeken van de aandeel- en certificaathouders vergaderingen van Nederlandse ondernemingen.

Stemproces

Het verkrijgen van de noodzakelijke informatie om op een weloverwogen wijze te kunnen stemmen, de hiermee verbonden kosten, tijd of andere praktische beperkingen, kunnen betekenen dat PGGM haar ambitie om op alle aandeelhoudersvergaderingen te stemmen redelijkerwijs niet volledig kan verwezenlijken.

Daarnaast wordt het percentage aandelen waarop wij kunnen stemmen mede beïnvloed door het eventueel uitlenen van aandelen. Posities worden echter nooit geheel uitgeleend. In de praktijk zullen wij, afgezien van blokkeringsmarkten, voor alle ondernemingen waarin wordt belegd op ten minste 10% van de aandelen stemmen. Hierbij moet worden opgemerkt dat PGGM te allen tijde aandelen terug kan en zal roepen voor stemdoeleinden om haar moverende redenen.

Bij de uitvoering van het stembeleid maakt PGGM gebruik van de diensten van gespecialiseerde stemadviesbureaus. PGGM ontvangt stemadviezen die zijn gebaseerd op haar eigen stemrichtlijnen. Aandeelhoudersvoorstellen op het gebied van milieu, sociale factoren en goed ondernemingsbestuur worden inhoudelijk beoordeeld en afgestemd door interne specialisten op de diverse vakgebieden. Bij de uitvoering van het stembeleid worden, waar mogelijk, ook (interne) portefeuillemanagers betrokken. Daarnaast kan PGGM een beroep doen op de reguliere stemadviezen van deze stemadviesbureaus.

Indienen van aandeelhoudersvoorstellen

PGGM ziet het indienen van aandeelhoudersvoorstellen als een belangrijk middel om verandering bij bedrijven te bewerkstelligen, maar zet dit niet in zonder voorafgaande dialoog met de onderneming. Het indienen van een aandeelhoudersvoorstel geschiedt in onderlinge afstemming met de klant en andere direct betrokkenen.

Stemmen in relatie tot engagement

Een steminstructie kan een reden zijn om in gesprek te gaan met een onderneming. Ook kan een engagementproject aanleiding geven voor het afgeven van een bepaalde steminstructie of het indienen van een aandeelhoudersvoorstel.

PGGM streeft naast de uitvoering van het stemmen ook naar een verdere verbetering van het functioneren van de stemketen.

Verantwoording

PGGM heeft een publiek toegankelijke website waarop al haar steminstructies zijn in te zien. Ook zijn de jaarlijks vastgestelde stemrichtlijnen terug te vinden op de PGGM website.

Uitvoeringsrichtlijn Engagement

Introductie

Deze uitvoeringsrichtlijn beschrijft hoe PGGM in het kader van Stewardship invulling geeft aan de activiteit engagement. Daar waar relevant en mogelijk wordt engagement toegepast op alle beleggingscategorieën. Deze richtlijn geldt zowel voor de PFZW specifieke mandaten, als voor de multiclient fondsen.

Definitie

PGGM definieert engagement als: "een constructieve dialoog met ondernemingen in de beleggingsportefeuille of marktpartijen over hun beleid of activiteiten, om vooraf gedefinieerde verbeteringen te realiseren binnen een vooraf vastgestelde termijn."

Het beoogde resultaat van engagementactiviteiten is een aantoonbare verandering, bijvoorbeeld in het gedrag en/of de activiteiten van een onderneming of partij waarmee dialoog wordt gevoerd.

Scope

Deze richtlijn is van toepassing op alle PGGM-fondsen en door PGGM beheerde mandaten van PFZW.

De scope van deze uitvoeringsrichtlijn is engagement op PGGM aandachtsgebieden en engagement bij incidenten. Leidraad voor engagement bij incidenten zijn global standards zoals global compact en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen (OESO, 2011). Daarnaast gelden de verplichtingen die voortvloeien uit wet- en regelgeving.

Engagement dat gevoerd wordt door beleggingsteams met de bedrijven waar ze actief in beleggen, vallen binnen de scope van deze Uitvoeringsrichtlijn tenzij het wordt gezien als onderdeel van het reguliere portefeuille management. Een beslissing van het starten van een engagement traject kan evenwel (mede) gestoeld zijn op materialiteitsoverwegingen.

Soorten engagement

PGGM maakt onderscheid tussen twee typen engagement:

1. **Ondernemingsengagement** betreft de dialoog met individuele ondernemingen. Hierbij wordt getracht een gewenste gedragsverandering bij de onderneming te bewerkstelligen, om zo invulling te geven aan een breder duurzaamheidsdoel.
2. **Marktengagement** is gericht op marktpartijen, zoals regelgevers, toezichthouders, beursentiteiten en sectororganisaties. Hierbij oefent PGGM invloed uit op relevante wet- en regelgeving of op de ontwikkeling en/of implementatie van vrijwillige standaarden. Zodoende verbetert na succesvolle engagement de transparantie van een gehele markt waarin PGGM in belegt of verlaagt engagement het (markt)risico of verhoogt het de vergelijkbaarheid met andere markten. Met name bij de onderwerpen governance, klimaat en mensenrechten is het soms het meest effectief om via marktengagement invulling te geven aan het bredere doel dat PGGM heeft.

Implementatie

PGGM stelt engagementprogramma's op om bij te dragen aan de focusthema's van haar klanten. Hierin staan de ondernemingen of marktpartijen waarmee dialoog wordt gevoerd, inclusief de onderwerpen en verwachte duur.

Elk engagementprogramma bestaat uit afzonderlijke engagementtrajecten, waarbij we per traject bepalen met welke bedrijven we engagement gaan voeren. Voor iedere onderneming of partij stellen we plan van aanpak op. Dit plan bevat de strategie, tijdslijnen, mijlpalen, en een inschatting van de benodigde middelen op basis van de ernst van het probleem.

Afhankelijk van de complexiteit van het traject, kiest PGGM de meest geschikte dialoogstrategie om de engagementdoelen te bereiken. De voortgang wordt gevolgd, en indien nodig wordt de dialoog geïntensiveerd door samenwerking met andere partijen of door het inzetten van aanvullende instrumenten, zoals stemmen. Ook worden escalatiemogelijkheden bepaald.

Voortgang wordt vastgelegd in een database met gegevens over nieuwe trajecten, betrokken partijen, type engagement, dialoogvoortgang, specifieke incidenten en behaalde resultaten.

Evaluatie

Aan het einde van elk engagementprogramma beoordeelt PGGM of het gewenste resultaat is behaald. Engagements worden geclassificeerd als succesvol of onsuccesvol. Afhankelijk van de uitkomst kan PGGM adviseren om het engagement te verlengen, te vernieuwen, of af te ronden zodat resources op andere thema's gericht kunnen worden. Als tussentijds blijkt dat een engagement onvoldoende resultaat oplevert, kan PGGM besluiten het voortijdig te stoppen en alternatieve middelen in te zetten. Bij onvoldoende verbetering kan worden overwogen om niet langer in de betreffende onderneming te beleggen, waarbij altijd een zorgvuldige afweging wordt gemaakt tussen risico, rendement en duurzaamheid.

Uitvoeringsrichtlijn Juridische procedures

Deze uitvoeringsrichtlijn beschrijft hoe PGGM in het kader van Stewardship invulling geeft aan het voeren van actieve juridische procedures als aandeelhouder. Dit wordt ook wel shareholder litigation genoemd.

Definitie

Shareholder litigation wordt door PGGM in dit kader gedefinieerd als het voeren van juridische procedures vanuit de hoedanigheid van aandeelhouder in (beursgenoteerde) ondernemingen waarin PGGM namens haar klanten belegt, die op basis van (één van) onderstaande doelstellingen kwalificeren. In gevallen kan het ook gaan om andere financiële instrumenten zoals obligaties en/of derivaten.

Doelstellingen

De primaire drijfveer voor PGGM om aan procedures deel te nemen, is het in rechte vorderen van schadevergoeding die is geleden als gevolg van het handelen door (het bestuur van) de betreffende onderneming. De fiduciaire verhouding tussen PGGM en haar klanten kan ook om andere redenen dan (alleen) een vordering tot schadevergoeding haar actieve betrokkenheid in juridische procedures met zich brengen. Dit is onder meer denkbaar indien dit de beste manier is om verbeteringen van het ondernemingsbestuur (corporate governance) van ondernemingen waarin belegd is af te dwingen (al dan niet als escalatie van een engagementtraject). Ook de signaalwerking dat PGGM bereid is bepaalde verbeteringen in rechte af te dwingen indien hierover niet op minnelijke wijze afspraken kunnen worden gemaakt, kan reden zijn voor actieve betrokkenheid te kiezen.

De fiduciaire plicht van PGGM kan ook met zich brengen dat zij – zelfstandig of met anderen - een zogenoemde 'afgeleide actie' (derivative suit) start; dit is een actie die aandeelhouders kunnen instellen tegen het bestuur van de onderneming, met als primaire doel niet het verkrijgen van schadevergoeding maar het afdwingen van bepaalde (governance-) verbeteringen.

Scope

Deze richtlijn is van toepassing op de door PGGM beheerde mandaten van PFZW.

Implementatie

Monitoring

PGGM monitort wereldwijd relevante juridische procedures en beoordeelt of deelname in het belang van haar klanten is. Op basis van deze analyse adviseert PGGM haar klanten over deelname en de te volgen strategie. Voor de monitoring maakt PGGM onder meer gebruik van een gespecialiseerde dienstverlener, haar netwerk van institutionele beleggers, externe advocaten (monitoring counsels) en eigen onderzoek op basis van openbare bronnen. De afdeling Tax, Legal & Regulatory (TL&R) geeft uitvoering aan deze Uitvoeringsrichtlijn en betreft bij die uitvoering verschillende andere afdelingen waaronder engagement specialisten, front office, enterprise riskmanagement en compliance. TPM is eigenaar van deze richtlijn.

Advisering

PGGM beoordeelt mogelijke juridische procedures op basis van onder meer de volgende factoren:

- Wat is de omvang van de geleden verliezen/schade?
- Haalbaarheid: hoe worden de juridische kansen op succes van de zaak geschat?
- In welke hoedanigheid kan het beste worden opgetreden in de betreffende procedure?
- Wat is de verwachte opbrengst in financiële termen en - zo mogelijk - in termen van corporate governance?

- Wat zijn de aan de procedure verbonden risico's : a) juridisch, b) financieel, c) proces-technisch, d) wat betreft reputatie en imago?
- Bestaan er mogelijkheden tot samenwerking met andere beleggers, en zo ja hoe is die samenwerking dan geregeld?

Besluitvorming

PGGM acht het van belang dat een geïnformeerde beslissing wordt genomen om wel of niet mee te doen aan mogelijke procedures. Het is daarom belangrijk om, mede in het licht van de fiduciaire verplichtingen die in deze context rusten op onze klanten, goed te kunnen motiveren en te verantwoorden waarom bepaalde beslissingen zijn genomen om wel of niet actief te procederen. Actieve juridische procedures worden pas gestart na goedkeuring door relevante gremia.

Passieve shareholder litigation

Er bestaat onderscheid tussen wat wij "actieve" en "passieve" shareholder litigation noemen. Met passieve shareholder litigation bedoelen wij het zorgdragen voor een adequaat administratief proces om financiële schadevergoedingen die klanten van PGGM (naar rato) toekomen uit schikkingen in collectieve acties en/of administratieve boetes opgelegd door regulerende instanties daadwerkelijk te incasseren. Dit 'proof of claim'proces is grotendeels administratief van aard.

Uitvoeringsrichtlijn vormgeving beleggingsuniversum: minimum duurzaamheidsnormen

Introductie

Deze uitvoeringsrichtlijn beschrijft hoe PGGM invulling geeft aan het vormgeven van het beleggingsuniversum door rekening te houden met bepaalde minimum duurzaamheidsnormen op het gebied van mens en milieu. Hierbij kijken we kritisch of producten en gedraging van ondernemingen thuishoren in de beleggingsportefeuille en passen wij waar nodig het beleggingsuniversum aan.

Definitie

PGGM houdt bij het samenstellen van het beleggingsuniversum rekening met de negatieve effecten van ondernemingen op mens en milieu en stelt minimumeisen aan de bedrijven waarin we beleggen. Door het implementeren van minimum duurzaamheidsnormen definieert PGGM het beleggingsuniversum. Beleggingen die aan deze normen voldoen kunnen worden toegevoegd aan de door PGGM beheerde portefeuille.

Doelstelling

De minimum duurzaamheidsnormen dienen meerdere doelen. Ten eerste zorgen ze ervoor dat we voldoen aan wet- en regelgeving en aan onze verplichtingen, zoals het verbod op beleggen in clustermunitie en de richtlijnen van de OESO. Daarnaast helpen ze bij het beheersen van Duurzaamheidsrisico's en voorkomen ze negatieve externe effecten door onze beleggingsportefeuille. Soms is dat een normatieve keuze, omdat beleggingen die ernstige schade toebrengen aan mens en milieu niet passen bij de identiteit van PGGM en haar klanten. Andere keren draagt het bij aan verantwoord risicobeheer binnen onze portefeuille. En in sommige gevallen is het een combinatie van beiden.

Scope

Deze richtlijn is van toepassing op alle PGGM-fondsen en door PGGM beheerde mandaten van PFZW.

Implementatie

Bij het bepalen van de minimum duurzaamheidsnormen kijkt PGGM naar twee elementen:

1. **De producten en diensten** die een bedrijf levert: Voor een deel gaat het daarbij om wettelijke vereisten zoals het verbod op beleggingen in clustermunitie. We onderkennen daarnaast meer productgroepen die tot grote negatieve impact maken op mens en milieu. Zo beleggen we bijvoorbeeld niet in bedrijven die betrokken zijn bij (de productie van) tabak, controversiële wapens, steenkolen en bont.
2. **Het gedrag van bedrijven en overheden**; Dit betreft het kritisch kijken naar het gedrag van de entiteiten waarin namens klanten wordt belegd. Zo neemt PGGM staatsobligaties of beleggingen in staatsbedrijven die niet voldoen aan normen op het gebied van democratisch bestuur en vrijheid niet op in ons beleggingsuniversum. Dit is ten dele wettelijk bepaald. Denk hierbij bijvoorbeeld aan landen die zijn onderworpen aan sancties van de VN Veiligheidsraad en/of de EU hebben geen plaats in de beleggingsportefeuille. Daarnaast zoekt PGGM aansluiting bij internationale raamwerken, zoals de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen, de UN Global Compact en UN Guiding Principles on Business and Human Rights. Bedrijven die niet op een verantwoorde manier omgaan met bijvoorbeeld mensenrechten, kunnen grote financiële en juridische risico's lopen.

Ten minste twee maal per jaar voert PGGM een controle uit op de product- en gedragscriteria van (potentiële) beleggingen. PGGM hanteert hiervoor meerdere bronnen: niet-gouvernementele organisaties (NGO's), gespecialiseerde dataleveranciers, de ondernemingen zelf en eigen onderzoek. Op basis van dit alles bepaalt PGGM het belegbare universum.

Voor de private beleggingscategorieëngelden dezelfde minimum duurzaamheidsnormen. In deze categorieën is echter vaak beperktere informatie vooraf beschikbaar over belegbare entiteiten in het publieke domein. Portefeuillemanagers beschikken in private markten doorgaans over relatief de beste informatie. Daarom ligt de meest effectieve toepassing van het beleid in deze categorieën bij hen. Zij zijn verantwoordelijk voor het waarborgen dat er niet wordt belegd in organisaties die niet aan de gestelde criteria voldoen. Dit vereist formele afspraken met de (externe) manager en een zorgvuldig toezicht op de naleving en correcte toepassing van deze afspraken.

Uitvoeringsrichtlijn kapitaalallocatie

Introductie

Deze uitvoeringsrichtlijn beschrijft hoe PGGM kapitaalallocatie vormgeeft, met een nadruk op het afstemmen van beleggingen op de SDG's, Paris alignment en het realiseren van positieve impact.

Definitie

Door kapitaalallocatie kan PGGM zowel negatieve effecten verminderen als de positieve effecten op de wereld vergroten. We beleggen meer in bedrijven die positief bijdragen aan mens en milieu en minder in bedrijven die negatief bijdragen aan mens en milieu.

Doelstelling

Door kapitaal te verschuiven naar bedrijven die positieve effecten hebben op mens en milieu, en naar ondernemingen die nog in transitie zijn, streven we ernaar om bij te dragen aan een meer leefbare wereld en tastbare positieve resultaten te realiseren.

Scope

Deze richtlijn is van toepassing op alle PGGM-fondsen en door PGGM beheerde mandaten van PFZW.

Implementatie

Op welke manier PGGM concreet invulling geeft aan kapitaalallocatie wordt nader beschreven in de uitvoeringsrichtlijnen op het gebied van:

- Classificatie en allocatie naar SDI
- Allocatie naar beleggingen met een Paris aligned reductiedoelstelling
- Impactbeleggen

Uitvoeringsrichtlijn classificatie en allocatie naar SDI

Introductie

Deze uitvoeringsrichtlijn beschrijft hoe PGGM invulling geeft aan het classificeren en alloceren naar SDI's.

Definitie

Door kapitaalallocatie zetten we ons in om de beleggingsportefeuille steeds meer in lijn te brengen met de 17 duurzame ontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties, ofwel Sustainable Development Goals (hierna: SDG's).

Om de bijdrage van beleggingen van onze klanten aan de SDG's inzichtelijk te maken, en vergelijkbaar met die van andere beleggers, hebben we vanaf 2016 samen met APG, British Columbia Investment Management en Australian Super gewerkt aan een methodologie (taxonomie en beslisregels) om de bijdrage van ondernemingen aan de SDG's te bepalen. Samen vormen zij het SDI –Asset Owner Platform.

Dit platform classificeert bedrijven op basis van het percentage omzet gehaald uit activiteiten die gekoppeld zijn aan één of meerdere SDG's. Hierbij rekenen we, indien beschikbaar, met precieze omzetpercentages. We werken samen met andere institutionele beleggers om de meting van SDG's verder te standaardiseren en de bijdrage inzichtelijk te maken. Binnen dit platform wordt de SDI Taxonomy continu bijgewerkt met nieuwe inzichten. Naast de data van het SDI AOP maken we ook gebruik van andere dataproviders, waaronder GRESB, om te bepalen of beleggingen aan te merken zijn als SDI.

Doelstelling

We vergroten het positieve maatschappelijke effect van de portefeuille door meer te beleggen in bedrijven en entiteiten die aantoonbaar bijdragen aan de oplossing van belangrijke duurzaamheidsvraagstukken, zoals vervat in de 17 SDGs. Voorbeelden zijn beleggingen in gezondheid (SDG3) en schone energie (SDG7). PGGM meet en monitort waar mogelijk de (verwachte) maatschappelijke toegevoegde waarde van deze beleggingen aan de SDGs.

Scope

Deze richtlijn is van toepassing op alle PGGM-fondsen en door PGGM beheerde mandaten van PFZW.

Implementatie

PGGM zoekt actief per beleggingscategorie naar de meest gepaste en effectieve manier om meer in SDI's te beleggen, waarbij uiteraard ook gekeken wordt naar de risico's en het financiële rendement. Daartoe ontwikkelen wij nieuwe beleggingsproducten en werken samen met externe managers, andere beleggers zoals pensioenfondsen en sovereign wealth funds en de wetenschap.

Bij aanvang van een potentiële SDI-belegging wordt vastgesteld welk duurzaamheidsvraagstuk de belegging adresseert, hoe materieel de bijdrage aan de oplossing is en op welke manier de belegging dit doet. PGGM maakt hiervoor gebruik van de door PGGM met andere vermogensbeheerders ontwikkelde taxonomie waar beleggingen op basis van criteria zijn ingedeeld naar SDI's.

Uitvoeringsrichtlijn Beleggingen in lijn met het Parijsakkoord

Introductie

Deze uitvoeringsrichtlijn beschrijft hoe PGGM invulling geeft aan het alloceren naar bedrijven die bijdragen aan het realiseren van de doelen van het Parijsakkoord.

Definitie

Kapitaalallocatie en engagement zijn de instrumenten die we inzetten om onze beleggingsportefeuille steeds meer in lijn te brengen met de doelstellingen van het Parijsakkoord. Hierbij verhogen we het aandeel bedrijven in de portefeuille dat bijdraagt aan het realiseren van deze doelen. De specifieke vereisten zijn afhankelijk van de sector en beleggingscategorie.

Doelstelling

PGGM stuurt direct op het percentage ondernemingen die actie ondernemen om hun Paris alignment te vergroten. Het doel is om een bijdrage te leveren aan het beperken van de opwarming van de aarde. Deze strategie biedt ons de flexibiliteit om beleggingen aan te houden of te doen in bedrijven die momenteel nog niet optimaal presteren, maar wel een gedegen plan hebben om te verduurzamen. Door te sturen op een groter aandeel Paris-alignment in onze portefeuilles, streven we ernaar de transitierisicos van deze portefeuilles te beperken en de positieve bijdrage van de portefeuille aan de wereldwijde klimaatdoelen te verhogen.

Scope

Deze richtlijn is van toepassing op alle PGGM-fondsen en door PGGM beheerde mandaten van PFZW.

Implementatie

De implementatie van deze strategie vereist een zorgvuldige en gerichte aanpak per beleggingscategorie en sector. PGGM past specifieke criteria toe om te beoordelen of bedrijven handelen in lijn met en bijdragen aan de doelstellingen van het Parijsakkoord. Dit omvat het monitoren van de voortgang van bedrijven op het gebied van uitstootreductie en het evalueren van hun transitieplannen. Daarnaast werken we nauw samen met externe data- en ratingsproviders om robuuste meetinstrumenten te hanteren. We betrekken bedrijven actief in dialoog om verduurzaming te versnellen en passen in sommige gevallen engagement toe om verbetering te stimuleren. Waar nodig passen we onze allocatie aan door minder of niet meer te investeren in bedrijven die onvoldoende voortgang boeken of meer te investeren in bedrijven met duidelijke transitieplannen.

Uitvoeringsrichtlijn Impactbeleggen

Introductie

Deze uitvoeringsrichtlijn omschrijft hoe PGGM impactbeleggen vormgeeft.

Definitie

We willen een deel van het pensioenvermogen beleggen om op impactthema's positieve impact te creëren en belangrijke transitie te versnellen. Een onderdeel hiervan is zichtbare impact maken in de wereld middels impactbeleggingen. Dat zijn beleggingen die de intentie hebben om naast een financieel rendement een positieve, meetbare impact te maken op mens en/of milieu. We sluiten aan bij de definitie van impact investeren van het Global Impact Investing Network (GIIN).

Een impactbelegging draagt bij aan een vooraf bepaalde verandering in de wereld. Deze positieve impact is daarmee geen toevallig 'bijproduct'. De bijdrage van een belegging aan het impactdoel moet meetbaar zijn om concrete positieve veranderingen voor mensen en/of het milieu vast te stellen.

Doelstelling

PGGM heeft specifieke impactdoelen op een aantal belangrijke thema's:

- **Klimaat:** Bijdragen aan de wereldwijde energietransitie.
- **Mens & gezondheid in Nederland:** zichtbaar bijdragen aan de zorg- en welzijnstransitie in Nederland.
- **Natuur en biodiversiteit:** bijdragen aan natuurherstel en het tegengaan van biodiversiteitsverlies.

Scope

Deze richtlijn is van toepassing op alle PGGM-fondsen en door PGGM beheerde mandaten van PFZW.

Implementatie

We gebruiken de Theory of Change (ToC) als raamwerk voor onze impactbeleggingen. Een ToC laat voorafgaand aan de belegging zien hoe een bedrijf of organisatie bijdraagt aan het impactdoel en wat onze rol daarin is. Het doel van een ToC is om te laten zien dat de impact die we claimen intentioneel en meetbaar is en direct voortvloeit uit de acties van bedrijven waarin we beleggen. Een ToC bestaat uit zes stappen: 1. impactthema, 2. impactdoel, 3. outcome, 4. output, 5. activiteit belegging en 6. input. De ToC zorgt ervoor dat we onze impact concreet kunnen maken

Voordat een ToC wordt ingediend, doen de beleggingsteams een impactrisico- en rendementsanalyse, die wordt opgenomen in zowel de ToC als, bij niet-beursgenoteerde beleggingen, in het definitieve beleggingsvoorstel. Deze analyse is vergelijkbaar met de financiële risico-rendementsanalyse en is bepalend voor de geloofwaardigheid van het voorstel. De analyse wordt beoordeeld door risicoanalisten (indien van toepassing) en goedgekeurd door de Chief Investment Officer – Total Portfolio (CIO-TP). Impactrisico verwijst naar de kans dat de daadwerkelijke impact op mens en milieu afwijkt van de verwachting, waarbij beleggingsteams de meest relevante risico-indicatoren identificeren en analyseren. De impactrendementsanalyse bevat minimaal een ToC en een onderbouwde inschatting van de verwachte output en/of uitkomsten van de belegging, zoals een schatting van de vermeden CO₂-uitstoot tot 2030, eventueel met verschillende scenario's.

Belangrijke informatie Dit document wordt u uitsluitend ter informatie aangeboden en vormt geen advies alsmede geen uitnodiging of aanbod tot het kopen of verkopen van effecten of andere financiële instrumenten. Derden kunnen geen rechten aan dit document ontleen. PGGM Vermogensbeheer B.V. heeft alle redelijkerwijs mogelijke zorg besteed aan de betrouwbaarheid van dit materiaal, echter aanvaarden geen aansprakelijkheid voor druk- en zetfouten. PGGM Vermogensbeheer B.V. behoudt zich het recht voor dit document te wijzigen.

